

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 416 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Šiuo projektu siekiama panaikinti motociklų vairuotojus diskriminuojančias nuostatas bei logiškai tarpusavyje suderinti įstatymo nuostatas. Galiojanti įstatymo nuostata yra diskriminuojanti ir neproporcinga daugiau nei 30 tūkstančių vairuotojų atžvilgiu. Nors motociklo vairuotojams važiuoti leidžiama tokiu pat maksimaliu greičiu kaip ir lengvojo automobilio, tačiau viršijus greitį daugiau kaip 30 km/h jiems atimama teisė vairuoti mažiausiai 4 mėnesiams, kai tuo tarpu lengvojo automobilio vairuotojams viršijus leistiną maksimalų greitį daugiau kaip 50 km/h, t.y. sukeltant žymiai didesnę pavojų, atimama teisė vairuoti tik 1 mėnesį. Nėra logikos kai motociklų vairuotojams taikoma tokia pati atsakomybė už maksimalaus greičio viršijimą kaip ir pradedantieji vairuotojai ar, pvz., tiems kurie veža daugiau kaip 9 keleivius, t.y. tiems kuriems taikomi kiti leistino maksimalaus greičio ribojimai. Pažymėtina, kad už šį nusižengimą motociklų vairuotojai mažiausiai 4 mėnesiams praranda teisę vairuoti visas transporto priemones, kas tam tikrai daliai vairuotojų gali sukelti problemų dirbti ir gauti pajamas.

Motociklų vairuotojams šiuo metu taikoma pati griežčiausia atsakomybė: pvz., gyvenamojoje zonoje, kur leidžiamas maksimalus greitis 20 km/h, motociklininkui, vairavusiam motociklą, kurio darbinis tūris yra 51 cm³, ir važiavusiam 51 km/h greičiu privalomai gali būti paskirtas teisės vairuoti transporto priemones atėmimas ir šešiams mėnesiams, kai tuo tarpu vairuotojui, kuris kartu veždamas dar 7 keleivius ir mieste važiuodamas kad ir 150 km/h greičiu gali būti nubaustas teisės vairuoti transporto priemones atėmimu tam pačiam šešių mėnesių laikotarpiui: automobilio vairuotojas viršijęs leistiną greitį 30 km/h gali ir toliau vairuoti visas transporto priemones, tačiau jei tai padaro motociklo vairuotojas, jis negali vairuoti jokių transporto priemonių, t. y. jam uždraudžiama vairuoti ir automobilį.

Manytina, kad galiojančios sankcijos nėra subalansuotos pagal pažeidimo pavojingumą ir galinčios kilti žalos dydį. ANK 32 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad administracinė nuobauda ir administracinio poveikio priemonė skiriamos vadovaujantis teisės viršenybės, teisingumo, operatyvumo, protingumo ir proporcingumo principais, tačiau paminėtuju atveju proporcingumo principo taikyti įstatymas galimybės nepalieka.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto iniciatorius Seimo narys Mindaugas Skritulskas.

2. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

Administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 416 straipsnio 7 dalyje numatyti diferencijuoti atvejai, kada tam tikrų rūšių transporto priemonės vairuojantiems ar atitinkamo vairavimo stažo neturintiems asmenims privalomai skiriamas teisės vairuoti transporto priemones atėmimas. Šiuo metu numatyta, kad motociklų vairuotojams privalomai skiriamas teisės vairuoti transporto priemones atėmimas nuo trijų iki šešių mėnesių, jei greitis viršytas daugiau kaip 30 km/h, tačiau ne daugiau kaip 40 km/h; nuo šešių mėnesių iki vieno metų – jei greitis viršytas daugiau kaip 40 km/h, bet ne daugiau kaip 50 km/h; nuo vieno metų iki vieno metų ir šešių mėnesių – kai greitis viršytas daugiau kaip 50 km/h.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Siūloma pakeisti (panaikinti) motociklų vairuotojus nepagrįstai diskriminuojančias ANK nuostatas ir taikyti analogišką atsakomybę kaip ir įprastas transporto priemonės vairuojantiems asmenims greičio viršijimo atvejais.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus įstatymus, neigiamų pasekmių nenumatoma. Sumažės pakartotinius pažeidimus darančių vairuotojų skaičius.

6. Kokią įtaką įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymų priėmimas kriminogeninės situacijos ir korupcijos neigiamai neįtakos.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymų priėmimas neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Įstatymus inkorporuojant į teisinę sistemą, kitų įstatymų priimti, keisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

10. Ar įstatymai projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas, esamos sąvokos nėra keičiamos.

11. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektai neprieštaruja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams.

12. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Įstatymams įgyvendinti nereikės priimti įgyvendinamųjų teisės aktų.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymams įgyvendinti nereikės papildomų valstybės biudžeto lėšų.

14. Rengiant įstatymų projektus gauti specialistų vertinimai ir išvados

Išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šioms projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno *Eurovoc* terminus, temas bei sritis

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą: „motociklų vairuotojai“, „greičio viršijimas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.